

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

Изх. № .....

София, ... 201 ... г.

Проект!

ДОКЛАД

от

Владислав Горанов – министър на финансите

Относно: Проект на Постановление на Министерския съвет за приемане на Наредба за външните експерти при предварителен контрол на обществени поръчки

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, внасям за разглеждане проект на Постановление на Министерския съвет за приемане на Наредба за външните експерти при предварителен контрол на обществени поръчки. С постановлението се правят промени и в Правилника за прилагане на Закона за обществените поръчки (ППЗОП) и Устройствения правилник на Агенцията по обществени поръчки (УП АОП).

Предложеният проект на наредба, както и измененията и допълненията в ППЗОП и УП АОП са свързани с промените в Закона за обществените поръчки, обнародвани в ДВ, бр. 86 от 18.10.2018 г. Основната част от тях се отнася до създаване на нормативна основа за поетапно преминаване към изцяло електронно възлагане на обществените поръчки в страната. Промените засягат и правомощията на изпълнителния директор на АОП и функциите на агенцията, като специализиран орган в областта на обществените поръчки. Поради това, за осигуряване на практическото прилагане на законовите изисквания, е необходимо в подзаконовата нормативна рамка да се предвидят конкретни правила.

С промените в закона е отменен чл. 229а от ЗОП, въз основа на който е приета действащата към момента Наредба за условията и реда за определяне на външни експерти за проверка на технически спецификации при възлагане на обществени поръчки. Създаден е чл. 232а, който урежда по нов начин възможността АОП да използва външни експерти, специалисти в областта на предмета на поръчките при осъществявания от нея предварителен контрол на случаен избор. Съгласно цитираната разпоредба условията и редът за определяне на външните експерти, възлагането и изпълнението на проверката на техническите спецификации и методиките за оценка, както и заплащането на възнагражденията им се определят с наредба на Министерския съвет. В изпълнение на законовата делегация е изготвен проект на Наредба за външните експерти при предварителен контрол на обществени поръчки, която предлагам да бъде приета от Министерския съвет с проекта на постановление.

С приемането на проекта на Постановление на Министерския съвет подзаконовата нормативна уредба ще се приведе в съответствие последните промени в ЗОП, в сила от 1 март 2019 г.

С наредбата се регламентират изчерпателно условията и реда за:

- включване в списък на външните експерти на лица с компетентност в областта на предмета на обществените поръчки, изтеглени от АОП за предварителен контрол чрез случаен избор;
- заличаване на външни експерти от списъка;
- определяне на външни експерти за извършване на проверка на проекти на технически спецификации и методики за оценка (когато е приложимо) на поръчките, избрани за контрол;
- възлагане и изпълнение на проверката;
- определяне и заплащане на възнагражденията им.

Промените, които отличават действащата наредба от предложения проект, са основно в условията, при които АОП ще избира външни експерти за проверка на техническите спецификации и методиките за оценка на поръчките, изтеглени за контрол чрез случаен избор. Към момента външна експертиза се използва при всички проверявани процедури, когато има налични специалисти в съответната област. С промените в ЗОП, от 1 март 2019 г., е предоставена възможност на агенцията да определя случаите, в които ще използва външна помощ. Тази законова делегация налага в наредбата да се определят критерии, при които може да се възлага външна експертиза. Възможността ще се използва, когато техническата спецификация не е стандартизирана и се отличава с високо ниво на сложност. По отношение на методиката, освен липсата на стандартизация, следва да е налице показател, оценяван чрез експертна оценка или такъв, който е свързан с ниво на разходите за целия жизнен цикъл.

В наредбата се регламентирани и хипотезите, при които по изключение проверката на проектите на технически спецификации и методики за оценка ще се извършва от експерти на АОП. Такива са напр. случаите, когато няма включени специалисти в областта на предмета на поръчката; всички изтеглени експерти откажат да извършат проверка или определеният експерт не изпълни изцяло или частично възложената задача.

С проекта на наредба се запазват основните изисквания към лицата и реда за включването им списъка. Те трябва да имат завършено висше образование и не по-малко от 4 години професионален опит в заявената област на вписване, придобит през последните 10 години, предхождащи подаването на заявлението. Лицата подават заявление по електронен път чрез специализиран софтуер, заедно с документи за доказване изпълнението на поставените условия. Документите се разглеждат от определена със заповед на изпълнителния директор на Агенцията по обществени поръчки, комисия, в която участват и представители на Министерството на финансите и на Националния център за информация и документация. Запазени са основанията за изключване от списъка – по искане на лицето, при промяна на обстоятелствата, въз основа на които е включено и при констатирани сериозни системни нарушения.

Изборът на външен експерт, който да проверява техническата спецификация и методиката за оценка на процедурата, изтеглена за предварителен контрол, се извършва отново на случаен принцип, чрез разработения и внедрен софтуер от 2016 г., поддържан от АОП.

Срокът за извършване на проверките от външните експерти се определя от АОП и се посочва в договора за възлагане, като не може да е по-дълъг от 7 календарни дни. Неговата продължителност е съобразена с кратките законови срокове за извършване на контрол от агенцията.

В проекта на наредба са регламентирани и условията и редът за определяне и заплащане на възнагражденията на външните експерти. Няма изменение в досегашната

ставка от 10 лв. на час. Прецизирани са броя на отработените часове – не повече от 8 часа на денонощие при общо ограничение до 40 астрономически часа. Запазен е и редът за отчитане и заплащане на извършена работа.

С проекта на постановление са предложени изменения и допълнения в ППЗОП и в Устройствения правилник на АОП. По-голяма част от промените в правилника са свързани с въвеждане на централизираната електронна платформа за възлагане на обществени поръчки. В самостоятелна глава са уредени най-общите въпроси относно работата с платформата - регистрация в нея, подготовката и провеждането на процедурите, съставяне и обмен на информация, включително изпращане на заявления за участие и оферти.

За използване на платформата от възложители и стопански субекти ще е необходима регистрация, с която се създава профил на организацията. Регистрацията се извършва от оправомощено лице, което следва да притежава квалифициран електронен подпис или удостоверение за електронна идентичност. Това лице придобива качеството администратор и права да присъединява и други служители от съответната организация. За тяхната регистрация в платформата се изисква само потребителско име и парола, след което им се създава потребителски профил. Всички действия в платформата ще се извършват от регистрираните лица чрез техните потребителски профили. В тази връзка са въведени правила за достъп и довършване на поръчките в случаите на правоприемство при възложителите.

Предвидено е обменът на документи и изявления между възложители, кандидати, участници и изпълнители на обществени поръчки да се осъществява чрез платформата. Това важи и за подготовката и подаването на заявления за участие, оферти и конкурсни проекти, както и искането и предоставянето на разяснения, съставянето и изпращането на протоколи на комисии и решения на възложителите. Платформата ще поддържа записи на всички действия, извършени от потребителите, като за целта ги удостоверява чрез електронен времеви печат.

За използване на платформата се предвижда изпълнителният директор на АОП да утвърди правила, в които ще се уредят по-конкретно условията за работа с нея, както и изискванията и начина за извършване на определени действия при възлагане на поръчките.

Доколкото публикуването на информация в РОП чрез платформата ще става по нов начин, се предлага отмяна на чл. 17 от правилника относно упълномощените потребители на възложителите (АПА). Отпада необходимостта от регламентиране и на случаите на отказ от вписване в РОП (чл. 18 от ППЗОП) на съответната информация, изпратена от възложителите, поради възприетия нов подход на работа чрез платформата. Предлага се също отмяна на чл. 19 от правилника, относно съхраняването и архивирането на информация в РОП, тъй като тези въпроси вече са уредени в чл. 122 от ЗОП.

В съответствие с промените в закона са изменени и допълнени разпоредбите относно съдържанието на профилите на купувача и подлежащите на публикуване документи на тях (чл. 23 и 24 от ППЗОП).

Направени са промени в правилата за подаване на заявления и оферти, за работа на комисиите, за провеждане на процедурата конкурс за проект, както и при събирането на оферти с обява, които произтичат и са съобразени с въвеждането и използването на платформата. В тази връзка, в Преходните и заключителни разпоредби към ППЗОП са предвидени правила (в § 1а и 1б) относно реда за довършване на процедурите, публикувани в Регистъра на обществените поръчки, действащ преди въвеждане на платформата.

С проекта се предлага прецизиране на много други разпоредби в ППЗОП, с оглед уеднаквяване на практиката по прилагане на нормативната уредба в областта. Такива са текстовете относно опциите и подновяванията (чл. 5 и 6), оценяването на планове, графици и срокове (чл. 33), кръга на лицата, които са задължени да декларират лични обстоятелства

в ЕЕДОП (чл. 40 и 41), изпращане на информация за включване в списъка по чл. 57, ал. 4 ЗОП на стопански субекти с нарушения (чл. 108), изпращане на информация за изпълнен договор (чл. 72).

С част от промените се предлага отмяна на някои разпоредби, тъй като съответните въпроси вече са уредени в ЗОП. Това са случаите на искане на обосновка за необичайно благоприятни предложения, постигнати в процедури, които съдържат етап на преговори (чл. 67), забрана към подизпълнителите да превъзлагат дейностите, включени в договора за подизпълнение, изпращане на информация за сключените договори с подизпълнителите (чл. 75). Предвижда се отпадане на възможността за представяне на повече от една оферти, когато те са за различни номенклатури в рамките на една обособена позиция при поръчки за доставка на лекарствени продукти. Тази практика не съответства на европейските правила и затруднява извличането и представянето на статистически данни за възложените поръчки, тъй като в резултат се допуска сключване на множество договори в рамките на една обособена позиция. Предвид специфичния предмет на тези поръчки следва да се използват по-подходящи механизми като рамкови споразумения и електронни каталози, прилагането на които ще бъде улеснено при въвеждане на електронното възлагане.

По отношение изпълнението на функциите на АОП, уредени в правилника, промените засягат контрола чрез случаен избор. При него се отменят разпоредбите за външните експерти, тъй като същите са въведени в проекта на новата наредба. Предлага се също отмяна на правилата за присъствие на наблюдатели при провеждане на процедурите, както и на разпоредбите относно контрола върху някои изключения от приложното поле на ЗОП (прилагане на т.нар. възлагане „in house“), тъй като в закона вече не се предвиждат такива механизми за проверка.

Предлага се промяна в методиката, по която се определя стойността на договора, сключен в условията на т.нар. „вътрешно“ (in house) възлагане (приложение № 1 от правилника). Целта е опростяване и улесняване нейното прилагане. В резултат на това по-ясно са обособени различните видове разходи, въз основа на които се определя стойността. Съобразени са също измененията в международните стандарти, към които се препраща.

Предложените изменения и допълнения в Устройствения правилник на АОП произтичат от променените правомощия на изпълнителния директор на агенцията, регламентирани в ЗОП. За да се осигури тяхното реализиране се прецизират и допълват функциите на отделните дирекции. Установяват се също правила за въвеждане и отчитане на гъвкаво работно време. Целта е въвеждане на необходимите нормативни предпоставки за по-ефективно изпълнение ролята на агенцията като орган със специална компетентност в областта на обществените поръчки.

По проекта на акт е изготвена частична предварителна оценка на въздействието. Съгласно разпоредбата на чл. 26, ал. 3 от Закона за нормативните актове са проведени обществени консултации, като проектът на Постановление на Министерския съвет за приемане на Наредба за външните експерти при предварителен контрол на обществени поръчки, докладът на министъра на финансите, частичната предварителна оценка на въздействието и становището на дирекция „Модернизация на администрацията“ в администрацията на Министерския съвет са публикувани на Интернет страницата на Министерството на финансите и на Портала за обществени консултации.

В съответствие с чл. 26, ал. 5 от Закона за нормативните актове справката за постъпилите предложения заедно с обосновка за неприетите предложения в резултат на проведените обществени консултации е публикувана на Интернет страницата на Министерството на финансите и на Портала за обществени консултации.

Проектът на акт е съгласуван с всички министри и с дирекциите от администрацията на Министерския съвет, с чиято функционална компетентност е свързан, съгласно чл. 32, ал. 1 и 5 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата

администрация, като становищата им са отразени съгласно приложената към доклада справка.

Предложеният проект на постановление на Министерския съвет няма да окаже пряко и/или косвено въздействие върху държавния бюджет, поради което към проекта е приложена финансова обосновка съгласно приложение № 2.2 към чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация. Проектът на акт не съдържа разпоредби, транспониращи актове на Европейския съюз, поради което не е приложена справка за съответствие с европейското право.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

Предвид изложеното и на основание чл. 8, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, предлагам Министерският съвет да приеме проекта на Постановление на Министерския съвет за приемане на Наредба за външните експерти при предварителен контрол на обществени поръчки.

- ПРИЛОЖЕНИЯ:**
1. Проект на Постановление на Министерския съвет за приемане на Наредба за външните експерти при предварителен контрол на обществени поръчки;
  2. Частична предварителна оценка на въздействието;
  3. Становище на дирекция „Модернизация на администрацията“ на МС по оценката на въздействието;
  4. Съгласувателни становища;
  5. Справка за отразените становища по чл. 32 от УПМСНА;
  6. Съобщение за средствата за масово осведомяване;
  7. Финансова обосновка.

МИНИСТЪР:

ВЛАДИСЛАВ ГОРАНОВ